

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Doświadczenia wynikające z prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego – przykłady praktyczne

Piotr Borkowski

Warszawa, 14 listopada 2017 r.

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- Podstawa prawna art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych
- Zamawiający unieważnia postępowanie o udzielenie zamówienia, jeżeli cena najkorzystniejszej oferty lub oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, chyba że zamawiający może zwiększyć tę kwotę do ceny najkorzystniejszej oferty.
- Przepisy powiązane:
  - Art. 86 ust. 3 ustawy Pzp. Bezpośrednio przed otwarciem ofert zamawiający podaje kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia
  - Art. 86 ust. 5 pkt 1 ustawy Pzp. Niezwłocznie po otwarciu ofert zamawiający zamieszcza na stronie internetowej informacje dotyczące kwoty jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.
  - Art 26 ust. 3 ustawy Pzp. Jeżeli wykonawca nie złożył oświadczenia (...), oświadczeń lub dokumentów (...) chyba, że mimo ich złożenia, uzupełnienia lub poprawienia lub udzielenia wyjaśnień oferta wykonawcy podlega odrzuceniu, albo **konieczne byłoby unieważnienie postępowania**

Fundusze Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska

Europejski Fundusz Społeczny

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- Art. 55 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp Zamawiający może udzielić zamówienia **w trybie negocjacji z ogłoszeniem**, jeżeli zajdzie między innymi następująca okoliczność: w postępowaniu prowadzonym uprzednio w trybie przetargu nieograniczonego lub ograniczonego (...) **zamawiający unieważnił postępowanie na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 4**, a pierwotne warunki zamówienia nie zostały w sposób istotny zmienione.
- Art. 60b ust. 1 ustawy Pzp Zamawiający może udzielić zamówienia w trybie dialogu konkurencyjnego jeżeli zajdzie między innymi następująca okoliczność: w postępowaniu prowadzonym uprzednio w trybie przetargu nieograniczonego lub ograniczonego (...) **zamawiający unieważnił postępowanie na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 4**, a pierwotne warunki zamówienia nie zostały w sposób istotny zmienione.
- Art. 93 ust. 1a i 1b Zamawiający może unieważnić postępowanie o udzielenie zamówienia, jeżeli środki pochodzące z budżetu UE oraz niepodlegające zwrotowi środki pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) a także jeżeli środki służące sfinansowaniu zamówień na badania naukowe lub prace rozwojowe, które zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie całości lub części zamówienia, nie zostały mu przyznane, a możliwość unieważnienia postępowania na tej podstawie została przewidziana w ogłoszeniu o zamówieniu w każdym z trybów.

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- Art. 94 ust. 3 ustawy Pzp. Jeżeli wykonawca, którego oferta została wybrana, uchyla się od zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego lub nie wnosi wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zamawiający może wybrać ofertę najkorzystniejszą spośród pozostałych ofert bez przeprowadzania ich ponownego badania i oceny, chyba że **zachodzą przesłanki unieważnienia postępowania, o których mowa w art. 93 ust. 1 Pzp.**
- Art. 93 ust. 3 ustawy Pzp. O unieważnieniu postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający zawiadamia równocześnie wszystkich wykonawców, którzy ubiegali się o udzielenie zamówienia – w przypadku unieważnienia przed upływem terminu składania ofert, złożyli oferty - w przypadku unieważnienia postępowania po upływie terminu składania ofert – podając uzasadnienie **faktyczne i prawne.**
- Art. 131l ust. 1 ustawy Pzp w zakresie zamówień w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa. Zamawiający może unieważnić postępowanie na podstawie przesłanek unieważnienia postępowania innych niż przesłanki o których mowa w art. 93 ust. 1 i 1a – pod warunkiem określenia ich w ogłoszeniu o zamówieniu i w SIWZ, w sposób jednoznaczny i wyczerpujący oraz zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.

Fundusze Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- Pojęcie rażąco „wysokiej” ceny – studium przypadku
- Przetarg prowadzony w trybie przetargu nieograniczonego na kompleksową budowę drogi
- Złożono 2 ważne oferty jedna na kwotę 2,9 mln zł druga na kwotę 2,6 mln zł . Ceny miały charakter ryczałtowy. Zamówienie miało charakter 2 – letni. Wpisane zostało w Wieloletnią Prognozę Finansową zwaną dalej WPF.
- Bezpośrednio przed otwarciem ofert na podstawie art. 86 ust 3 ustawy Pzp podano kwotę 3,0 mln zł jako kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. W budżecie zabezpieczono kwotę 3,0 mln zł, która zawierała w sobie powtórzenie podobnego zamówienia na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy.
- Wartość szacunkowa zamówienia opiewała na kwotę 1,8 mln zł netto ustalone zgodnie z art. 33 ustawy Pzp plus 0,7 mln zł netto ustalone w związku z art. 32 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp, gdyż zamawiający przewidział udzielenie zamówienia o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 . Przy ustalaniu pełnej wartości zamówienia uwzględnia się wartość zamówienia polegającego na powtórzeniu podobnego zamówienia. Zgodnie z art. 45 ust. 5a ustawy Pzp kwota wadium została określona dla zamówienia podstawowego. Odpowiednio jeżeli dopuszcza się składanie ofert częściowych określa się wadium dla każdej części dla wartości zamówienia podstawowego.

Fundusze Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- Na podstawie przyjętych w postępowaniu kryteriów ustalano, że najkorzystniejszą ofertę zaproponował wykonawcą z ceną 2,9 mln zł. Ta cena nie zawierała w sobie żadnych robót polegających na powtórzeniu podobnych robót budowlanych.
- Dodatkowo przedstawiony w ofercie wykaz cen (tabelka procentowa z dużym przedziałem procentowym) wskazywała, że w obu ofertach przedstawione ceny w wielu przypadkach nawet 3 - krotnie odbiegają od średnich cen występujących na rynku, w szczególności w zakresie robót elektrycznych i kanalizacyjnych.
- Jednoznaczny wniosek osób przeglądających oferty – unieważnienie postępowania na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp z powodu..... rażąco „wysokich ” cen.
- Problemy i zrodzone wątpliwości:
- Zamawiający odczytał na otwarciu ofert kwotę 3,0 mln zł, którą zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Najkorzystniejsza oferta opiewała na kwotę 2,9 mln zł.
- Zarzut - kwota na otwarciu ofert nie powinna zawierać w sobie zamówienia polegającego na powtórzeniu podobnych robót budowlanych.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- Zarzut - Zamówienie podstawowe jest innym zamówieniem od zamówienia polegającego na powtórzeniu podobnych robót budowlanych udzielanego w okresie 3 lat od dnia udzielenia zamówienia podstawowego.
- Zarzut - kwota odczytana na otwarciu ofert winna jedynie zawierać kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie tego konkretnego zamówienia.
- Wątpliwości:
- Budżet zamawiającego a kwotą jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Czy to musi być kwota tożsama z budżetem, czy może być inna kwotą. Przez kogo ta kwota może być weryfikowana i na jakim etapie. Czy do budżetu może być wprowadzona kwota przyszłego zamówienia ze względu na zadanie wieloletnie.
- Sytuacja prawna postępowania:
- Brak możliwości unieważnienia postępowania na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych
- Zamawiającego wiąże kwota jaką podał bezpośrednio przed otwarciem ofert.

Fundusze Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- Wniosek - kwota na otwarciu ofert może różnić się od kwoty posiadanej w budżecie zamawiającego. Zamawiający może skorygować kwotę jaką ogłosi na otwarciu ofert przed jej upublicznieniem. Może się różnić od budżetu zamawiającego. Nie może jej skorygować po zobowiązującym odczytaniu. Jednakże różnica pomiędzy kwotą odczytaną a kwotą w budżecie winna mieć oparcie w sytuacji faktycznej. Nie może być to zrobione tylko w celu podania niższej kwoty, bo dane zadanie według np. przeświadczenia zamawiającego winno kosztować mniej.
- Kryteria oceny ofert, a stosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp.
- Posłużenie się pozacenowymi kryteriami oceny ofert wpływa na stosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4, ponieważ cena zaproponowana w najkorzystniejszej ofercie nie musi być najniższą ceną spośród cen zaproponowanych we wszystkich złożonych ofertach. Zasadą jest, że wyłącznie wykonawca którego oferta została najwyżej oceniona składa oświadczenie lub dokumenty potwierdzające okoliczności o których mowa w art. 25 ust 1 ustawy Pzp. Gdy wybrany wykonawca nie składa wymaganych oświadczeń lub dokumentów, wybierany jest kolejny wykonawca . Należy rozważyć czy kolejny wybrany wykonawca ma niższą cenę i mieści się w budżecie zamawiającego. Dochodzi do kolejnego uzupełnienia.
- Zasadne jest, aby unieważnienie następowało po wyborze oferty najkorzystniejszej. Może też nastąpić wcześniej, gdy jest oczywiste, że najkorzystniejsza oferta zawsze przekroczy możliwości finansowe zamawiającego. Wystąpi to tylko wtedy, gdy wszystkie ceny zawarte w ofertach przewyższają kwotę jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- Wpływ art. 91 ust. 4 ustawy Pzp na unieważnienie postępowania. Przy takim samym bilansie ceny lub kosztu i innych kryteriów oceny wybierany jest wykonawca z najniższą ceną lub najniższym kosztem. A gdy ceny i koszt są jednakowe a bilans innych kryteriów ten sam, to zamawiający wzywa wykonawców, którzy złożyli najkorzystniejsze oferty do złożenia ofert dodatkowych. Podobnie gdy kryterium oceny jest tylko cena.
- Składanie ofert częściowych. Podział zamówienia na części wymusza kolejne czynności u zamawiającego, które praktycznie są powieleniem czynności, gdy zamówienie nie jest podzielone na części. Dotyczy to wartości szacunkowej. Wymusza konieczność ustalenia w stosunku do każdej części jaką kwotę zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie danej części zamówienia i podać te kwoty (części kwot) na otwarciu ofert a nie tylko kwotę dotyczącą całości zamówienia. W zakresie zabezpieczenia środków przepisy nie stanowią o źródle finansowania. Można przyjąć, że mogą one być różne.
- Zgodnie z art. 93 ust. 2 ustawy Pzp, jeżeli zamawiający dopuścił składanie ofert częściowych, do unieważnienia w części postępowania o udzielenie zamówienia przepis art. 93 ust. 1 Pzp czyli także pkt 4 stosuje się odpowiednio.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- Pojęcia związane z przygotowaniem sfinansowania zamówienia w Pzp
- Orientacyjna wartość zamówienia której mowa w art. 13a ust. 2 pkt 4 ustawy Pzp to wartość przybliżona, orientacyjna, rząd wielkości
- Szacowana wartość zamówienia ustalona na podstawie art. 32 do 34 ustawy Pzp w konkretnym przedziale czasowym
- Kwota na sfinansowanie zamówienia jest kolejną kwotą która może być inna od kwot podanych powyżej, jednakże w opinii UZP (źródło: strona www.uzp.gov.pl w zakładce opinie prawne UZP pn „Przygotowanie przez zamawiającego planu postępowań o udzielenie zamówień”) cyt: ”Podanie odpowiedniej kwoty przeznaczonej na wynagrodzenie wykonawcy, która została zabezpieczona w budżecie zamawiającego, następuje z kolei tuż przed otwarciem ofert”. Opinia sugeruje tożsamość pojęcia zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia z pojęciem budżetu zamawiającego.

Fundusze Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- Unieważnienie postępowania na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp z perspektywy Krajowej Izby Odwoławczej, Głównej Komisji Orzekającej, Sądów Okręgowych. Przegląd wybranych wyroków
- KIO 1397/16 – wyrok KIO z dnia 10.08.2016r Tezy wyroku:
- Na etapie dokonania wyboru oferty najkorzystniejszej bez znaczenia dla istnienia legitymacji do wniesienia odwołania jest kwestia czy cena oferty wybranej na skutek uznania zarzutów odwołania mieści się w kwocie przeznaczony na realizację zamówienia. Unieważnienie postępowania to czynność następcza po dokonaniu wyboru oferty.
- Ewentualna czynność zamawiającego polegająca na unieważnieniu postępowania na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp jest, zgodnie z literalnym brzmieniem tego przepisu, czynnością następczą po dokonaniu wyboru oferty najkorzystniejszej.
- Zamawiający zawsze ma prawo podjąć decyzję o zwiększeniu kwoty przeznaczony na realizację zamówienia do ceny najkorzystniejszej oferty (art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp)

Fundusze
Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska

Europejski Fundusz Społeczny

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- KIO 1375/15 - wyrok KIO z dnia 16.07.2015r. Poszczególne części zamówienia są w istocie odrębnie kontraktowanymi i finansowanymi zamówieniami, które łączy jedynie ten sam przedmiot i tożsame wszczęcie procedury przetargowej i pewne jej elementy, a których wartość szacuje się łącznie jedynie na potrzeby ich odniesienia do progów stosowania odpowiednich przepisów. Na każdą część zamówienia składane są odrębne oferty, dokonywany oddzielny wybór najkorzystniejszej oferty i zawierane odrębne stosunki umowne. Odrębnie dla każdej części ocenia się spełnienie przesłanek unieważnienia postępowania w sprawie zamówienia, o których mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp. Określenie przez zamawiającego kwoty, jaką zamierza on przeznaczyć na realizację zamówienia mieści się w jego dyskrecyjnej władzy, a przepisy art. 86 ust. 3 oraz art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp w żaden sposób tej władzy nie ograniczają. Zamawiający jest związany kwotą, którą podał przed otwarciem ofert tylko niejako «od dołu», tzn. nie może w celu uzasadnienia unieważnienia postępowania na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 4 tej ustawy wskazać innej, niższej kwoty, którą zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia i tym samym **zobowiązany jest udzielić zamówienia wykonawcy, który zaoferował cenę mieszczącą się w kwocie pierwotnie podanej**. Może natomiast dowolnie, co najwyżej ograniczany przez odrębne przepisy dotyczące jego działalności, podnosić wskazaną przez siebie kwotę i nie unieważniać w takiej sytuacji postępowania.

Fundusze
Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska

Europejski Fundusz Społeczny

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- Zastrzeżenie poczynione w przepisie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp: "chyba że zamawiający może zwiększyć tę kwotę do ceny najkorzystniejszej oferty" należy interpretować jak okres warunkowy **odnoszący się nie do hipotetycznych możliwości finansowych zamawiającego, ale do jego decyzji w przedmiocie zwiększenia środków, które chce wydać na sfinansowanie zamówienia.**
- KIO 622/15 – wyrok z dnia 10.04.2015r Przepis art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp daje zamawiającemu uprawnienie a nie obowiązek do zwiększenia kwoty, którą podał podczas otwarcia ofert. Oznacza to, że **ewentualne zwiększenie kwoty przeznaczonej na realizację zamówienia leży wyłącznie w gestii zamawiającego - dysponenta środków finansowych - jest jego arbitralną decyzją, która nie musi być uzewnętrzniona w sformalizowany sposób.**
- KIO 458/15 – wyrok z dnia 24.03.2015r Decyzja o ewentualnym zwiększeniu kwoty na sfinansowanie zamówienia jest suwerenną decyzją zamawiającego i nie można jej zamawiającemu narzucić, jeżeli nie może on zwiększyć tej kwoty do ceny najkorzystniejszej oferty.

Fundusze
Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska

Europejski Fundusz Społeczny

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- KIO 205/15 - wyrok KIO z dnia 12.02.2015r. Kwota podawana na otwarciu ofert jako ta, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na realizację zamówienia wyraża - co do zasady - maksymalny poziom, do którego zamawiający jest zobligowany wobec wykonawców podejmować działania zmierzające do wyboru najkorzystniejszej oferty. **Celem postępowania o zamówienie publiczne nie jest nabycie przez jednostkę przedmiotu postępowania „za wszelką cenę”, ale nabycie go w warunkach własnej kalkulacji i założonego budżetu na dany cel, co mieści się w autonomii jednostki dokonującej nabycia określonych rzeczy lub praw.** Poziom tego wydatku może ulec zmianie, ale wyłącznie w wyniku następczo podjętych czynności, które wyrażą - po pierwsze - że zamawiający zdecydował się dokonać nabycia przedmiotu zamówienia za kwotę większą niżeli podana po otwarciu ofert, po drugie zaś - do jakiej kwoty zamawiający decyduje się na takie podwyższenie. Przy braku tego rodzaju czynności, albo wyrażeniu woli podniesienia środków na realizację zamówienia do określonego pułapu finansowego, brak jest podstaw do przyjęcia, że sfera decyzyjna zamawiającego obejmuje inny, niewyartykułowany zamiar dokonania zamówienia za jakąkolwiek cenę, przekraczającą tę zakomunikowaną we właściwej, wynikającej z przepisów formule.

Fundusze Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd Zamówień Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- KIO 2501/14 – wyrok KIO z dnia 11.12.2014r Przepis art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp nie nakazuje zamawiającemu dokonywać prób zwiększenia kwoty, którą mógłby przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Wprost przeciwnie koniec tego przepisu w słowach »chyba że zamawiający może zwiększyć tę kwotę do ceny najkorzystniejszej oferty« mówi o wyjątku, którego nie można interpretować rozszerzająco, aż do ustanawiania reguły, że w każdym przypadku zamawiający powinien podejmować próbę zwiększenia kwoty, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. **To w gestii samego zamawiającego musi pozostać decyzja czy podejmować próbę zwiększenia kwoty, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, czy od razu unieważnić postępowanie o udzielenie zamówienia.** Nie można bezwzględnie wymagać od zamawiającego, aby za każdym razem przed unieważnieniem postępowania na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy podejmował, czasami długotrwałe, starania zwiększenia omawianej kwoty. To zamawiający ma najlepsze rozeznanie czy podejmować próbę zwiększenia kwoty czy od razu korzystać z przytaczanego przepisu art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy.

Fundusze
Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska

Europejski Fundusz Społeczny

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- KIO 1132/15 - wyrok KIO z dnia 12.06.2014r. To zamawiający dokonuje oceny, jaką kwotę może przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Decyzja o podwyższeniu rzeczony kwoty, mieści się w dyskrejonalnej władzy zamawiającego, a **kontrola gospodarowania środkami finansowymi przez zamawiającego nie należy do kompetencji uczestników postępowania**. Skoro zamawiający ma obowiązek określenia kwoty, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia i podania jej przed otwarciem ofert, to już ustalenie, że cena oferty przekracza tę kwotę stanowi przesłankę do unieważnienia postępowania na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp. Zamawiający nie ma więc obowiązku poszukiwania źródeł finansowania ponad kwoty, które pierwotnie zabezpieczył, w celu wyboru oferty najkorzystniejszej i zapobieżeniu unieważnienia postępowania
- KIO 2963/13 - wyrok KIO z dnia 08.01.2014r. Zamawiający ma obowiązek wskazać kwotę, którą zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia podstawowego, bo ta kwota jest istotna w postępowaniu. To, że zgodnie z art. 32 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych zamawiający w wartości szacunkowej zamówienia powinien ująć wartość zamówień uzupełniających, jest tylko zabiegiem ustawodawcy i odnosi się do „progów”, od których stosuje się procedurę pełną („unijną”), czy też uproszczoną. Nie odnosi się natomiast do wysokości posiadanych środków finansowych (zresztą jak i sama szacunkowa wartość zamówienia).

Fundusze Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd Zamówień Publicznych

Unia Europejska

Europejski Fundusz Społeczny

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- Sygn. Akt KIO 1384/16 KIO 1401/16, KIO 1402/16, KIO1404/16., Kio 1413/16 – Wyrok KIO z dnia 16.08.2016r.
- Dwóch odrębnych zamawiających, dwa podmioty, dwa budżety, kilka części (23 zadania). Na otwarciu ofert zamawiający podał nie tylko łączną kwotę środków przeznaczonych na każde z zadań, sumę kwot, ale także udział finansowy każdego z Zamawiających wynikający z zakresu prac, które będą realizowane na ich rzecz w danym obszarze. Wskazanie w art. 93 ust 2 ustawy Pzp na potrzebę badania przesłanki odrębnie dla każdej części postępowania nie stoi na przeszkodzie, aby uwzględnić stan środków istniejący po stronie każdego z zamawiających. Do odwołującego nie należy dowodzenie rzeczywistych możliwości finansowych zamawiającego. Dodatkowo przytoczono wyrok z dnia 16.04.2014 Sygn. Akt.VI Ga 23/14 Sądu Okręgowego w Koszalinie gdzie uzasadniono iż istotą uprawnienia zamawiającego jest zapobieżenie zaciąganiu zobowiązań przekraczających możliwości finansowe zamawiającego określone w różnego rodzaju planach finansowych zgodnie z ustawą o finansach publicznych. **Wartość zamówienia ma jedynie znaczenie dla ustalenia reguł , które obowiązują przy wszczęciu postępowania i pozostaje w luźnym związku z kwotą która zamawiający przeznaczają na sfinansowanie zamówienia częściowego.** Błędny jest też założenie iż uzyskanie dodatkowych środków, czy też dokonanie przesunięć pomiędzy zadaniami stanowi obowiązek zamawiającego.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- Sygn. akt. Kio 392/14 wyrok KIO z dnia 14 marca 2014r w nawiązaniu do orzeczenia KIO 1645/11. Wykonawcy mogą ewentualnie w stosownych terminach zakwestionować jedynie kwotę którą zamawiający podał przed otwarciem ofert jako rażąco zaniżoną w stosunku do wartości przedmiotu zamówienia. Kwota taka nie musi być identyczna z wartością szacunkową zamówienia. **Zamawiający może się spodziewać, iż na skutek działania rynkowych mechanizmów konkurencyjnych uzyska zamówienie za kwotę niższą. Jednakże kwota ta równocześnie nie może być zaniżona w stosunku do realnej wartości zamówienia jedynie w celu wykreowania sytuacji w której przesłanka unieważnienia postępowania praktycznie zawsze się ziszczy.** A zamawiający będzie miał możliwość dowolnego unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia. Tego typu działania zamawiającego praktycznie uniemożliwiałyby i przekreślałyby cel podawania kwoty, która zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia i jako takie na zasadzie art. 5 K.c. nie mogłoby być uznane za korzystanie z przysługującego prawa i nie korzystałoby w ochrony.

Fundusze
Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- **Odmienny pogląd** wyrok KIO 911/16 - z dnia 10.06.2016r. Wniosek płynący z wyroku. Jeżeli zamawiający nie podjął żadnych zabiegów zmierzających do zwiększenia kwoty przeznaczonej na realizację spornej części/zadania to nie uprawnia to zamawiającego do zastosowania przepisu art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp i unieważnienia przetargu.
- Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Fakt braku skutków finansowych związanych z unieważnieniem postępowania dla budżetu gminy jest bez znaczenia dla odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. **Czyny, odnoszą się zarówno do tych naruszeń, które wywołują skutek finansowy i mają charakter kwotowy, jak i tych które nie mogą wprost spowodować skutków finansowych.** Karalność czynu związanego z wadliwym unieważnieniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego stanowić ma gwarancję legalności podjętej przez zamawiającego decyzji o zaniechaniu zawarcia umowy a wskutek tego poszanowanie zasady uczciwości i bezstronności w procedurach zamówień publicznych (więcej orzeczenie GKO z 9.6.2014r., BDF1/4900/7/7/14/RWPD-3006, NDFP 2014, Nr 2, poz. 4).

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- Pozostałe przepisy
- Wydatki ze środków publicznych muszą być dokonywane na podstawie konkretnego tytułu prawnego, tj. zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków (art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1870). Wydatkowanie środków z naruszeniem tych przepisów dotyczących poszczególnych rodzajów wydatków, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.
- W świetle ustawy o finansach publicznych wydatki publiczne powinny być dokonywane:
  - 1) w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasad:
    - a) uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
    - b) optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów,
  - 2) w sposób umożliwiający terminową realizację zadań,
  - 3) w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.
- Zgodnie z obowiązującymi zasadami wykonywania budżetu dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Fundusze Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska

Europejski Fundusz Społeczny

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- Zakres upoważnienia do zaciągania zobowiązań realizowanych ze środków publicznych określony jest wysokością wydatków zaplanowanych w odpowiednim budżecie jednostki samorządu terytorialnego oraz w odniesieniu do odpowiednich części budżetu państwa oraz w planach finansowych. Zakres podmiotowy upoważnienia do zaciągania zobowiązań wyznacza ogólna norma kompetencyjna art. 53 ust. 1 w/w ustawy, zgodnie z którą kierownik jednostki sektora finansów publicznych odpowiada za całość gospodarki finansowej, a zatem również za zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne.
- Znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych, polegającego na zaciągnięciu zobowiązania bez upoważnienia albo z przekroczeniem jego zakresu, wypełnia w szczególności zawarcie umowy - gdy plan finansowy jednostki nie zawierał stosownego upoważnienia do zaciągnięcia zobowiązania lub, gdy zaciągnięcie zobowiązania nastąpiło z przekroczeniem zakresu upoważnienia zawartego w planie finansowym.
- Nie ma możliwości dokonywania wydatków bez określenia odpowiedniego celu i ustalenia dla niego limitu wydatków w budżecie oraz odpowiednio z nim powiązanych pozycji planu finansowego, z zastrzeżeniem wydatków nieprzewidzianych.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Wybór wykonawcy a rażąco "wysoka" cena - praktyczne zastosowanie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych

- Materiały źródłowe:
- www.uzp.gov.pl/kio, Wyszukiwarka Orzecznictwa.
- www.uzp.gov.pl Zeszyty Orzecznicze.
- Informacja prawna Legalis.
- Przytoczone i wybrane fragmenty wyroków zostały przedstawione przez autora jako poglądy wyrażone w piśmiennictwie w celu upowszechnienia orzeczeń dotyczących zamówień w zakresie stosowania art. 93 ust.1 pkt 4 ustawy Pzp.
- W zakresie studium przypadku i rażąco „wysokiej” ceny:
- Wszelkie podobieństwa do osób i zdarzeń są przypadkowe. Wszelka zbieżność jest przypadkowa a zdarzenia fikcyjne.